

ארה"ב צריכה להפסיק עם האובססיה ל"דרך המשי החדשה"

ממשל ביידן [עומד להשיק](#) את התשובה האמריקנית ליוזמת החגורה והדרך של סין ("דרך המשי החדשה"). הממשל מקווה להתחרות עם סין במימון תשתיות בעולם המתפתח. נעיר (ונאיר) שלוש נקודות:

1. בוקר טוב אליהו
2. די עם האובססיה עם דרך המשי החדשה
3. אני ממש מקווה שיש כלכלן בצוות

הנשיא ביידן בפסגת ה-G7, יוני 2021.

דרך המשי החדשה ❓ היצע וביקוש

נתחיל עם "בוקר טוב אליהו": כשהסינים השיקו את החגורה והדרך ב-2013 לאמריקנים לא הייתה תשובה טובה למימון המאסיבי של סין חוץ [מאזהרות לא לקבל את ההשקעה](#). יכול להיות שחלק מהאובססיה של ארה"ב עם דרך המשי החדשה היא שלמרות אזהרות ברורות מצד וושינגטון רבות מבעלות הברית שלה באירו-אסיה הצטרפו לארגון (עוד נחזור לאובססיה).

הסיבה שדרך המשי החדשה כוללת היום כ-140 מדינות לא נובעת משינוי אסטרטגי בהעדפות של העולם המתפתח. "הדרום העולמי" (אפריקה שמתחת לסהרה, אמריקה הלטינית, דרום מזרח אסיה) לא הפכו פרו-סינים. הם פשוט צריכים את הכסף.

העולם המתפתח רעב לתשתיות. [הערכה של מקינזי](#) מ-2015 היא שהעולם יצטרך להשקיע כ-57 טריליון דולר בתשתיות בין 2016 ו-2030, 60% מהסכום בעולם המתפתח. הבנק לפיתוח אסיה [העריך שבאסיה תידרש השקעה של כ-1.7 טריליון דולר](#) כל שנה בין 2016 ל-2030 בשביל להמשיך את מומנטום הצמיחה ביבשת ולהמשיך במאבק בעוני החרף בה.

אז כשהסינים השיקו את "דרך המשי החדשה" ב-2013 הם השיקו אותה לעולם רעב להשקעה בתשתיות. וושינגטון הזהירה בעלות ברית לא להצטרף. הן הצטרפו ☒ כי מי יגיד לא להשקעות?

הבעיה גם שהאמריקנים בפרט והמערב בכלל לא הציעו חזון נגדי. המדינה המערבית היחידה שנראה שגיבשה חזון דומה (שיפור תשתיות וקישוריות) ומנוגד לסינים (דגש על איכות תשתיות ומנהל תקין) הם [היפנים](#). האמריקנים כעת עושים העתק-הדבק לאסטרטגיה של טוקיו.

עבר כחצי עשור עד שהאמריקנים גיבשו מוסדות משלהם שיוכלו להתחרות בסינים. וברגע שהמערב התחיל לשים כסף איפה שהפה שלו מדינות בעולם המתפתח שמחו לקחת אותו. הנה [דוגמה](#) איך קונצרן בתמיכה אמריקנית ניצח במכרז לתשתיות סלולר באתיופיה את חוואווי.

ארה"ב וסין ☒ יחד בעולם המתפתח, אם מרצון ואם לא

מה שמביא אותי לנקודה השנייה: האובססיה בנוגע ל"דרך המשי החדשה". היוזמה מוצגת כבר שנים כתוכנית סינית "לקנות את העולם". כפי שאני מראה בספרי ["קיסרות אדומה"](#), המציאות הרבה יותר אפורה.

כן, השקעות סיניות נותנות השפעה, אך פעמים רבות ההשקעות האלה נעשות ללא שיקולים של הגנה על הסביבה, ניהול סיכונים, או אפילו בדיקת כדאיות כלכלית. באופן בלתי נמנע התוצאה של ההשקעות הגרועות האלו היא [זעם](#) בקרב המדינות המקבלות, זעם *שפוגע* לאורך זמן בהשפעה הסינית.

גם המיתוס שבייג'ינג מכניסה מדינות לחובות כדי לקחת מהן נכסים הוא בדיוק זה ☒ מיתוס. [לרוב](#) סין מעדיפה למחוק את החוב או לפרוס אותו מחדש, לא לקחת תשתיות שבבירור לא יחזירו את ההשקעה ויעוררו זעם נגדה.

האובססיה של וושינגטון לנסות ו"לבלום את ההשפעה של סין" מתעלמת מהעובדה שההשפעה

הזו לא כזו גדולה, ושכל מקרה היא תשאר. העולם המתפתח צריך טריליוני דולרים של השקעה בתשתיות. אין סיכוי שארה"ב או המערב יספקו את כל הצורך הזה. אז וושינגטון בכל מקרה תצטרך לפעול לצד דרך המשי החדשה.

בעית הריבית האמריקנית לעולם המתפתח

זוה מביא אותי לנקודה האחרונה, והיא שאני מקווה שבין המגבשים של היוזמה יש כלכלן. הבעיה הכי גדולה כרגע של מדינות מתפתחות היא לא שהמערב לא פותח את הארנק, אלא [שבנקים מערביים מעלים ריבית](#).

העלאת הריבית בארה"ב היא כמובן מובנת, לאור האינפלציה, אך אני מקווה שבוושינגטון מבינים את ההשלכות הבינלאומיות שלה. משום [החשיבות של הדולר](#) בסחר הבינלאומי, כל החלטה של הפד [בהכרח משפיעה על הפיננסים](#) של כל מדינות העולם, בפרט מדינות מתפתחות.

החלשות שבהן עלולות להיכנס [למצוקה פיננסית](#) עקב עלייה בריבית על חוב במטבע זר, הדלדלות של עתודות מטבע חוץ, התרסקות המטבע וכו'. כמובן שזה לא ינבע [רק מהעלאת הריבית](#), אך העלאת הריבית מחריפה את סביבת המקרו הגרועה גם ככה של המדינות האלו.

אם ממשל ביידן באמת מחוייב להתחרות על השפעה עם סין בכלים כלכלים, אני מקווה שכחלק מהיוזמה יש מענה לצרכים הפיננסים של מדינות מתפתחות, ודרכים להקל את העול שנגרם משילוב של העלאת ריבית במערב, מחירי דלק ומזון גבוהים.

הממשל מעוניין שרוב הכסף לתשתיות יגיע מהמגזר הפרטי. המגזר הפרטי כנראה לא יפתח את הארנק ללא שיפור בתמונת המקרו. הממשל יכול לקדם פעילות בינלאומית שמטרתה להבטיח נזילות, ביטוח סיכונים לפרויקטים, ואפשרויות חדשות לסחר ותעסוקה עבור מדינות מתפתחות.